

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย จำนวน 203 คน ดังนี้

1.1.1	ข้าราชการ	จำนวน 100 คน
1.1.2	ลูกจ้างประจำ/พนักงานจ้าง	จำนวน 103 คน
	รวม	จำนวน 203 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย จำนวน 135 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ไม่เกิน .05

กลุ่มตัวอย่าง แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{203}{1 + 203 (0.05)^2}$$

$$= 134.66$$

$$= 135 \text{ คน}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 135 คน จากนั้นผู้วิจัย ได้สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยการจำแนกประชากร ออกเป็นข้าราชการ และลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนัก/กอง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ/ พนักงานจ้าง	รวม	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ/ พนักงานจ้าง	รวม
1. สำนักปลัดฯ	19	17	36	13	12	25
2. กองกิจการสภา	10	2	12	7	1	8
3. กองแผนฯ	12	2	14	8	1	9
4. กองคลัง	23	6	29	15	4	19
5. กองช่าง	23	57	80	15	38	53
6. กองการศึกษาฯ	13	19	32	9	12	21
รวม	100	103	203	67	68	135

แล้วใช้การสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการทำสลากรายชื่อลงในกล่องแล้วหยิบขึ้นมาทีละชื่อ แล้วจดบันทึกไว้แล้วนำสลากเดิมหย่อนลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45)

2. แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการสภา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองช่าง จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน และหัวหน้าลูกจ้างประจำ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด และเป็นแบบ สัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ สำนัก/กอง ประเภทบุคลากร และระยะเวลา ในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วน จังหวัดหนองคาย

2. แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะ ผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การ บริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ดังนี้

- 2.2.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2.2.2 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
- 2.2.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
- 2.2.4 ด้านการสื่อสารด้วยความมั่นใจ
- 2.2.5 ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์
- 2.2.6 ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก
- 2.2.7 ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม กำหนดขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดขอบข่ายของคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดผลและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

1.4.1 นายวีระ พิภก วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย (นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด 9) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.4.2 นางจินตวีร์ จันทามิ วุฒิกการศึกษา ศศ.บ (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเมืองบาง อ.เมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.4.3 นางพัชราภรณ์ ป็องคำสิงห์ วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลศรีเชียงใหม่ อำเภอศรีเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

แบบสอบถามทุกข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 40 คน แล้วหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) และทดสอบค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้วิธีหา

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ที เจ. ครอนบาค (Lee J. Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.8088

1.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ กำหนดขึ้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดการวิจัย จำนวน 7 ด้าน

2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหา

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้ใช้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอน ดังนี้

4.1.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม

4.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายเพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตอบแบบสอบถาม

4.1.3 เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จ จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการกองกิจการสภา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองช่าง จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 1 คน และหัวหน้าลูกจ้างประจำ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง ทีละคน โดยเตรียมเครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2.2 ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนดไว้และจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ พร้อมบันทึกเสียง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องครบถ้วน

3.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัส ตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	กำหนดให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้	1	คะแนน

3.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว นำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเทียบเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 – 5.00	หมายถึง ภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูงมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 – 4.50	หมายถึง ภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 – 3.50	หมายถึง ภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 – 2.50	หมายถึง ภาวะผู้นำอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.50	หมายถึง ภาวะผู้นำอยู่ในระดับต่ำมาก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) นำมาเรียบเรียงและจำแนกเป็นหมวดหมู่ จากนั้นนำมาสรุป โดยแยกเป็นรายบุคคล และรายด้านทั้ง 7 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน กรณีตัวแปร ประเภทบุคลากร ใช้สถิติ t -test (Independent Sample) กรณีตัวแปร สำนัก/กอง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยจะทดสอบรายคู่โดยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความ (Content analysis)
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การพรรณนาความ (Content analysis)